

I den Indstilling fra Kjøbstadkommissionen, som i sin Tid er bleven ombet, staar netop det Mødsatte: „Ogsaa for Tiden synes et større Antal af Kjøbstæderne at ville beholde Krammærkerne, idet af de fra en Del Byraad og Foreninger indkomne Erklæringer 24 udtale sig for og kun 13 imod dem, medens dog flere have udtalt sig tvivlende“. Jeg tror, at det maa have ikke saa lidt Betydning, hvad Byraadene udtale om Krammærkerne. Jeg tror, at det er for haardt at ville gaa mod et saa stort Flertal som det, der har udtalt sig for at beholde Märkerne. Derfor har jeg antaget, at Afstemningen muligvis ville have faaet et andet Udfald, dersom den ærede Minister ikke ved en Feiltagelse var kommen til at udtale Noget, som jeg efter Indstillingen fra Kjøbstadkommissionen maa anse for at være feilagtigt. Af Kommissionens Medlemmer var der kun 7 mod Märkerne, 6 for dem. De Medlemmer, der vare for, mente: at Krammærkernes Ophør alvorlig vil true en stor Del Næringsdrivendes Eksistens, et Hensyn, som mulig turde gjøre sig gjældende for adskillige jydsk Kjøbstæders Vedkommende. Jeg tror derfor, at naar en saa lille Majoritet, som der har været i Kjøbstadkommissionen, og en saa stor Majoritet, som der har været i Byraadene, have udtalt sig for Märkerne, maa der have været gode Grunde til at beholde dem. Inden jeg forlader denne Paragraf, skal jeg dog tillade mig at gjøre en Bemærkning med Hensyn til det næstsidste Stykke af § 7, der lyder saaledes: „Udflytning af Brændevin og andet Værtshushold er ved Märker paa Landet, herunder dog ikke indbefattet de oventævnte 6 Kommuner, i Märkestiden tilladt Enhver, som i sit Hjem er berettiget til saadant Erhverv, men er ved andre Märker forbeholdt de paa Stedet dertil Berettigede.“ Det forekommer mig egentlig at være en meget smaalig Forandring, der er foretagen, det er en af de Forandringer, som jeg ikke synes, man i det Hele kan tillægge nogen Vægt, men som det er paafaldende at se i et Lovforslag, thi i Næringsloven hedder det: „Udflytning af Brændevin og andet Værtshushold er i Märkestiden tilladt ogsaa udenbys Folk, som i deres Hjem ere berettigede til saadant Erhverv, samt, hvor Märket afholdes paa Landet, alle de omboende Beboere.“ Der er altsaa for det Første gjort den Forandring, at til Märkerne i Kjøbstæderne maa Værtshusholdere fra Landet ikke komme, hvorimod der er beholdt den Bestemmelse, at Værtshusholdere fra Kjøbstæderne kunne komme paa Landet, men det kan dog virkelig ikke have stor Betydning for Kjøbstæderne, om et Par Værtshusholdere komme derind ved Krammærkerne. Dernæst er der gjort en Forandring, som kan volde en Del Uleilighed for Folk, der ville til Märkerne paa Landet, nemlig, at Værtshushold er blevet negtet alle omboende Beboere der, hvor Märket afholdes.

Jeg har endelig stillet et Forslag til § 12

om, at hele Paragrafen skal udgaa. Paragrafen angaar jo Afstandsbestemmelserne. Dengang Næringsloven blev vedtagen, var den paagjældende Paragraf i samme egentlig et Slags Kompromisparagraf. Det var ønsket fra Kjøbstæderne Side, at Handel og Haandværk ikke skulde drives nær ved Kjøbstæderne, og de, der boede paa Landet, ønskede det Mødsatte, de ønskede, at al Grændse mellem Kjøbstæderne og Landet skulde heves. Da der blev sat en bestemt Afstand for Haandværk og Handel, blev Bevillingsmyndigheden overladt Indenrigsministeriet for at kunne høre paa det Saan, det vilde være for dem, der boede i en Afstand, indensfor hvilken Handel og Haandværk er forbudt. Jeg anser det derfor for at være rigtig at beholde disse Bestemmelser, uagtet det jo er bekjendt, at der kun er blevet givet meget saa Bevillinger; der er vistnok adskillige Stæder, hvor man maa ønske, at Bevillingsmyndigheden kan gjøre Undtagelser fra Loven. Det Forslag, som blev vedtaget ved 2den Behandling, efter hvilket Bevillinger der, hvor de allerede ere givne, kunne fornyes, kan jeg ikke anse for tilfredsstillende. Dels antager jeg, at der er flere Stæder, hvor der ingen Bevilling er givet, og hvor man kunde ønske, at en Handel blev oprettet, og dels kan jeg heller ikke anse det for fyldestgjørende, at der kun gives en enkelt Bevilling, thi en enkelt saadan kan jo ofte gives paa et uheldigt Sted saa at det ikke kan være til nogen Fordel for Omegnen, at den er givet. Jeg skulde derfor lægge megen Vægt paa, om § 12 kunde blive udfæstet. Den høitærede Ddsfører ansøgte, at det var med et saa stort Overtal af Stemmer, at Forslaget om, at Paragrafen skulde udgaa, blev forkastet. Dertil vil jeg kun svare, at, efter hvad der er blevet sagt mig, antager jeg, at det tilbørlig har været en Misforstaaelse, som har bidraget til dette Udfald, idet man egentlig stemte for Paragrafen i dens forandrede Stikelse uden at erindre, at det derved ogsaa var afgjort, at Paragrafen ikke skulde udgaa. Det er mulig, at jeg er bleven feil underrettet i saa Henseende, men det er dette, som har bevæget mig til at stille dette Forslag. Vidste jeg, at der ikke havde fundet en saadan Feiltagelse Sted, vilde det ikke være faldet mig ind til 3die Behandling at stille et Forslag, som paa denne Maade var forkastet allerede ved 2den Behandling. I Øvrigt maa jeg endnu gjøre en Undskyldning for, at jeg har forglemt, at der i § 13 skulde udstemmes Tallet „41“. Jeg veed ikke, om den høitærede Formand betragter det som en Selvsølge, at dette Tal udgaa, dersom § 12 udgaa, men ellers er det jo en af de Feil, som maaste kunde blive rettede paa et andet Sted.

Formanden: Jeg tror ikke, at det ærede Medlem udtrykte sig ganske præcist om dette Punkt. Sagen er, at hvis det Endringsforslag, der er stillet under Nr. 3 af det ærede Medlem og et